

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK MINDEN OSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

A hazáért.

A budapesti városházán sürgős-forgás, a polgármester ott van egyszerre tíz helyen, alpolgármesterek, tanácsnokok, még a szolgák is: aki maga nem katona, katonanépkel bajlódik. Fenn a Várban ugyanígy járja s nincs különbség honvédelmi, vagy belügyminiszterium között. Honvédtisztek átfutják szemmel az újságok kéziratait, nehogy még ártatlan tévedésből is olyasmi kerüljön az újságokba, ami jobb, ha ilyenkor nincs bennük, — az újságíró szeretettel engedelmeskedik s nem kiabál cenzurát, a katona-cenzor született újságíró, ki még arra is ráér, hogy üdvözlöt telefonozzon egy-egy formásabb cikk írójának... az utca tele mozgósítási plakátokkal s a legkatonább okmányok a városi tanács nevében szólnak, — ki lát még különbséget katonai, meg polgári igazgatás közt? A rendőr, aki utbagazít, az őrnagy, aki hazaereszt, vagy bennfog, a katonavasutas, aki vonatot indít, a telegráfós-kisasszony, aki igazolást kér, a főherceg, aki megköstolja a népfelkelők ebédjét, a főhercegnő, aki megnézi, hogy vetnek ágyat a betegeknek, a miniszter, aki generálisokkal konferál, a szanatóriumi főorvos, aki katonaispótlást vállal, a kalauzasszonyok, akik a villamost viszik, a hadtestparancsnokok, akik kilakolt családokért járnak közbe: katona meg polgár, férfi meg nő, kisember meg uriember, hivatalos meg magánélet: ki ügyel ezek különbségeire, ki törődik formaságokkal, ki akar valami alól kibujni, ki nem való mindenre, amibe belekerül, ki nem ért mindenhez, amire szükség van, ki nem érzi, hogy egyek vagyunk, testvérek vagyunk, emberek vagyunk és uniformisban, vagy tollas kalapban mindnyájan katonák vagyunk?

*

Ez az első háborúja e birodalomnak, mely egyben népeinek is háborúja. Hogy lett, mint lett s hogy végzet volt, melyet nem lehetett elkerülni: megvan, itt van, benne vagyunk. És mindnyájan benne vagyunk: e birodalomnak azóta is első háborúja, mióta a hadserege néphadsereg. S ez most meglátszik. Királyért, hazáért... ezek most nem üres szavak, mert azt jelentik, hogy magunkért, egymásért, mindnyájunkért. Még ha nem is világháború volna, ha csak ez a kis szerb háború volna, akkor is ilyesfélekép volna. Hát még a világtörténelem legnagyobb eseményén belül, mely minden egyes teremtet ember sorsára, életére, boldogulására határozó lesz, ki e föld tekéjén csak némiképp művelt közösségnek lakója! Polgár? Katona? ember, aki a bőrét viszi vásárra, de önmagáért viszi. Feleségéért viszi, gyermeké-

ért viszi, kenyéréért és munkájáért viszi. A szülei sirjáért viszi, az unokái jövődjéért viszi, a kedveséért, a barátjáért viszi, a szépség, a műveltség, az emberiség megmaradásáért viszi. Rettenetes, hogy még mindig van háború, rettenetes, hogy mindenkit sodrába ragad, — de amíg van háború s amíg rettenetes, hogy mindenki számára végzet, olyan nagyszerű, olyan magasatos, olyan boldogító ez az egyetemesség. Ha már van, csak így szabad lennie, hogy mindnyájan benne vagyunk s a katonaság nem gyilkolásra bérelt zsoldosságot jelent, hanem jelenti intézményét annak, hogy ki-ki a legszebbet, a legjobbat, a legokosabbat s a legérzőbbet, amilye van s ami lenni tud, a legjobb helyen, a legügyesebb alkalmazásban, a leghasznosabb befektetéssel veti latba önmagáért és minden testvéréért, mindenért, amit szeret, amin csügg s amiért annyira érdemes élnie, hogy meghalni sem sajnál érte. Meghalni mindig fáj s mindig nehéz, de mégis csak könnyebb, mikor van miért. Lenézek az utcára: egy generális siet odaát gyalogszerrel, a kocsi-uton egy katonasípkás, de polgári ruhás lovász egy telivért vezet kantárszáron s szemben vele vágatva kerüli el egy autó, piroskeresztes karszallagosak. Ember, ló, gép: most látom csak, hogy ez mind katona, mind testvér, mind összetartozó: az emberséges élet lehetőségének vagyunk katonái mindannyian.

*

Talán nem látszanék így s példátlanul komoly helyzetünkben nem volnánk ily példátlanul elszántak, ha az ellenség, aki élénk mered, a vaknak is szemébe nem öklözné, hogy mivel kell végeznünk. S még Oroszország sem tenné, — hiszen az orosz nemzetben annyi nagyszerű értéket tisztelünk. S még talán, talán a cárság sem tenné: voltak pózai a Balkánon, mikor a felszabadító atyuska az elnyomó ellen, a rab népek emberi sorsáért bontotta ki színészi lobogóját. De most: amily szerencsétlenség a világháború, oly szerencsésen úgy alakul, hogy e komédia nem folyhatik tovább. Nem felszabadító atyuska, hanem orgyilkosok pártfogója, ahogy ma a nagy cár a Balkánnak ormain áll. Reszkető kétséggel próbálnak elsősorban tőle védekezni még azok a kis országok is, melyek zsákmány reményében zsoldjába állanak. S mind a szokott harci szövegeik: korhadt nyugatról és keresztény erkölcsről benn maradnak a torkában, mert a világtörténelem legóriásibb eseményének tüzfénye a hazugság, a hitszegés, a közönséges csalás bélyege világít homlokán. Mióta a cárság megvan: mindig utonállója volt a földtekének s megtagadója volt az emberi erkölcsnek. De most komédia nélkül s úgy, hogy lehetetlen ilyennek nem látni, lehetetlen még a

nyomorultak számára is, kiket félelem, érdek, vagy boszuvágy melléje állít, két világrész haramiája gyanánt toppan az elképedt emberiség elé. Maradhat kétség, hogy mi sors fenyeget bennünket? Lehet habozás, hogy mi a dolgunk? Lehet aggodódás a multban, nyügösködés a mában, válogatás a kötelességekben, lankadás az elszántságban? Nem mi kerestük a háborút, nem is mi erőltettük, nem is mi felelünk érte. De ha tettük volna, igazunk lett volna, mert most már látszik, hogy várt ránk s irtóztva látjuk, hogy mi várt ránk. Tíz esztendő óta az életünk nem élet, — de újra meg újra visszariadunk a kockázattól, hogy karddal próbáljuk magunkat, jobbra, vagy balra, de kivágni belőle. Am most maga a sanyargatónk nyomja kezünbe a kardot s egyben megmutatja, mi lett volna velünk még tovább, ha még tovább el tudjuk kerülni, hogy szembe kelljen vele szállnunk. Gyilkolni gyalázat, de visszautni kell, — s a cárizmus szinematkozása megóvott bennünket attól, hogy gyilkoló háborúba szédüljünk, de a végtelenség előtt, melynek egy rezzenete vagyunk, felavat bennünket annak jogával, hogy ne hagyjuk magunkat, hogy visszaüssünk, — hogy az idegeinkben öröklött gyilkos indulatot, mely csak egy változata az erő maradkozó s ebből származóan minden teremtet állat életben maradó hajlandóságának, a legmagasabb áttételben éljük ki: minden szentségeinkért való elkerülhetetlen helytállásnak kényszerű kötelességében. Népek serege, melyben mind, akik vagyunk s minden, ami vagyunk s amit tudunk, benne vagyunk, — melyben az ősi géppel, ami kardforgató testünkkel egy testvér a legújabb gép: a motoros sárkány s a gépfegyver, — tudásnak, összetartásnak, egészséges önzésnek s szó nélkül való önfeláldozásnak, életben való csüggesnek s ez élet nyugodt odadobásának most látjuk csak, mily dicső szerkezete: szálljon rád minden áldás, kíséren minden szeretet, neveljen ellenállhatatlanná minden aggodalom, mely szívünkben utánad árad. Az Elba torkától az Alduna zuhatagáig rád vagyunk bizva magunk — és mindennünk, aki kedves és mindenünk, ami kedves szívünknek. S az igazság s az emberség, az erkölcs s a műveltség, — az, hogy viruljon-e a világ, vagy visszaessék romlott baromiségába. Fiaink, barátaink, testvéreink, kik menendők vagytok vele, s ha elborzadtok, hogy ölnötök kell s ha elméláztok, hogy magatokkal mi lehet: érezzétek át, hogy érdemes!

Városi közgyűlés.

Szilágysomlyó város képviselőtestülete folyó évi augusztus hó 13-án d. e. 10 órakor kezdő.

dőleg a Wesselényi-téren levő városház tanács-termében (VIII-ik rendkívüli) közgyűlést tart.

Tárgyak:

- 1) Szilágysomlyó törvényhatósági bizottságának 490—1914. kgy. sz. véghatározata, melylyel képviselőtestületünknek a rendőrség fejlesztésére vonatkozó 73—1914. kgy. sz. véghatározatát jóváhagyja.
- 2) Szilágysomlyó törvényhatósági bizottságának 586—1914. kgy. sz. véghatározata, melylyel az elhagyott gyermekek segélyalapjának 1913. évi számadását jóváhagyja.
- 3) Polgármester bemutatja az 1914. július 14-én tartott pénztárvizsgálatról felvett jegyzőkönyvet.
- 4) Polgármester jelentése a hadiállapot bekövetkeztéről és az ennek folytán szükségessé vált intézkedésekről.
- 5) Polgármester előterjesztése a városi pénztár fizető képességének biztosítása tárgyában.
- 6) Polgármester bemutatja a városi tanácsnak a folyó évi július 1-én esedékes fizetések folyósítására igénybe vett 6000 koronás kölcsön felvételéről hozott 209—1914. t. sz. véghatározatát.
- 7) Szilágysomlyó r. t. város tanácsa betérjeszt az 1914—1915. tanévre szóló iparosanonciskolai költségvetést.
- 8) Az 1915. évre fedezési állomás biztosítása.
- 9) Allami elemi iskola melletti vízvezető árok burkolása.
- 10) Izr. hitközség és Brüll Károly kérése aszfaltépítési hozzájárulás helyesbítése iránt.
- 11) Kérelme Vida József rendőrmester és társai rendőröknek fellebbezés engedélyezése iránt.
- 12) Czimmer József kérelme bolt bérszerződés meghosszabbítása iránt.
- 13) Barbóczky János hasonló kérelme.
- 14) Rosenberger Sámuel hasonló kérelme.
- 15) Id. Róth Lajos hasonló kérelme.

Rendkívüli egészségügyi intézkedések.

A belügyminiszter a mozgósítással kapcsolatos közegészségügyi intézkedések tárgyában körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez és felhívja őket, hogy gondoskodjanak a következőkről:

- 1) Fokozott figyelemmel kísérik a törvényhatóság népességének egészségi állapotát és intézkedjenek aziránt, hogy minden közveszélyes fertőző baj, főként pedig minden hányással, hasmenéssel járó megbetegedés, illetve halálozás mennél előbb bejelentésre jusson és hogy a hatóság gyors és pontos eljárásra gátat vessen a baj minden terjedésének.
- 2) Tegyen közzé felhívást, hogy a törvényhatóság területén működő magánorvosok, képzett betegápolók és ápolónők, valamint a fertőtlenítő tanfolyamot végzett egyének, ha megfelelő díjazás ellenében hajlandók szolgálatot teljesíteni, személyesen, vagy levélben jelentkezzenek.
- 3) Minél előbb rendezzenek tanfolyamot a betegápolásra önként jelentkezettek kiképzésére.
- 4) Figyelmezteti a polgármestert, illetőleg alispánokat, hogy a hadiszolgáltatásról szóló 1912. LXVIII. törvény 25. paragrafusa szerint a községek kötelesek ápolás végett átvenni azokat a megbetegedett személyeket és beteg,

de ragálymentes állatokat, akiket, illetőleg a melyeket katonai, vagy polgári gyógyintézetbe szállítani nem lehet.

A községek arra is kötelezhetők, hogy a meglevő kórházakat átengedjék, vagy szükség-kórházakat rendezzenek be. Ezeknek fenntartásáról a községek kötelesek gondoskodni és szolgáltatni a betegek számára szükséges élelmiszereket, italokat, orvosi és kórházi szereket, a felügyelő és az ápoló-személyzet számára az élelmezést, végül a tüzelő- és világítóanyagot szolgáltatni. Felmerült költségeiket a béke idején fennálló elvek szerint kell megtéríteni.

5) Gondoskodják arról, hogy a gyógyszer-tárak a gyógyszereken kívül nagyobb kötőszerekkel és fertőtlenítőszerrel ellássák magukat.

6) Amennyiben a törvényhatóság területe a hadtápkörletbe, vagy ennek szomszédságába esik, intézkedjenek, hogy a hadtápparancsnokság egészségügyi közegeit és a hadtápkörletbe és ennek közelében működő katonai (honvéd-) orvosokat minden lehető támogatásban részesítsék.

Minthogy a hadmozgalmak nyomán közveszélyes fertőző betegségek elhurcolása és elterjedése fenyeget nagy veszedelemmel, ennek lehető megelőzése érdekében, mivel a beteg, illetve sebesültszállítmány vezetője kellő időben értesíti a rendeltetési hely közigazgatási hatóságát, intézkedjék aziránt, hogy minden egyes beteg, különösen fertőzősége szempontjából beható orvosi vizsgálat alá vészenek.

A miniszter elvárja, hogy a polgármesterek, illetve alispánok az eseményekből merített fokozott felelősségérzésével fognak gondoskodni a rendelet végrehajtásáról és kiállításba helyezi minden lehető nagy támogatását.

Felhívás.

A nagyszebeni cs. és kir. katonai parancsnokság hadbiztossága tartozik a cs. és kir. hadsereg, m. kir. honvédség és m. kir. népfőkeles mozgósított csapatai és intézetei részére mindenféle utanszállításokat, különösen az élelmezést, előkészíteni és biztosítani.

Hogy ezen nehéz és terjedelmes ténykedést lehetőleg támogatni lehessen és a körlet készleteinek pazarlása kikerültesse, az összes kereskedők, földbirtokosok, gyárosok és összes személyekhez, kik abban a helyzetben vannak, a célnak támogatására segítséget nyújtani, azon felhívás menesztetik, hogy ezen katonai hatósághoz vétel- és szállítási ajánlatokat küldjenek be.

Előszörban élelmi cikkek szükségeltetnek és pedig:

Liszt: 3 fajtájú rozsliszt, azután 5 fajtájú buzaliszt kenyér előállítására és 3 fajtájú buzaliszt kétszersült előállítására.

Főzelék: tartós cikkek és pedig riza, árpakása, árpadara, dara, hüvelyes vetemény, kása, vagy szárított sütemény, aszalt főzelék stb.

Kávé, tea, fűszer.

Takarmány: különösen zab, azután árpa, kukorica, korpa stb.

Az árak a hadi szolgáltatási törvény szerint fognak engedélyeztetni.

A megfizetés a hadügyminiszterium által augusztus 20-ika után helyezettett kiállításba.

Az átadás zsákokban, hordókban, vagy ládákban csomagolva, elegysúly tiszta súly gyanánt, a nagyszebeni, kolozsvári, brassói,

gyulafehérvári, vagy marosvásárhelyi pályaudvaron való átadás mellett kell megtörténni.

50 métermázsán alóli ajánlatokat egyenként nem lehet elfogadni, azonban egész községek, vagy szövetségek ajánlatait lehet benyújtani.

Egyidejűleg a malomtulajdonosokhoz, cipő-, bőr-, ágytakaró és lópokrógyárakhoz, posztószövésekhez, hentesekhez, azután csomaglóedények (zsákok, ládák, hordók stb.) és mindenféle egészségügyi anyagok készítőihez, szén- és szalmasajtoló tulajdonosaihoz stb. azon felhívás menesztetik, miszerint üzemüket a katonai parancsnokság hadbiztosságának — az ajánlatok mellett — mielőtt küldjék be.

KÜLÖNFÉLÉK.

Üzenet haza.

*Kis lányom, ha az ablakunk alatt
Dalolva mennek a katona bácsik,
A legpirosabb muskátlik közül
Mind tépd le nekik, ami még virágzik.
És hintsen rájuk csókot kék szemed
És hintsen csókot a kis puha szád is,
A szürkülő fejükre legkivált, —
Hátha köztük van a te apukád is!*

*Meztelbős kis lány az utcáron
Szemét ha szomorúan szegzi rád,
— Testvéreké vagytok valamennyien most —
Tedd ölibe a kokárdás babád.
Taníts azokról játszi dalt neki,
Kik bujcskászni mennek a halállal,
Ő meg cserébe téged megtanít,
Hogy kell jóllakni a kenyér hajával.*

*S arany szemével a naptámadat
Ha bekacsint a függönyön keresztül
S azt hallod, hogy kint tombol az öröm
S jó hírek szárnyán vidám zene zendül:
Csattanjon össze a te két kacsód is,
Mint lilomok, hogyha zúg az orkán, —
Tán valami szép pillét foghatott
Apuka neked a szerb hegyek ormán.*

*S egyszer ha a nap vére elfolyik
S új csillagok szikráznak a mennyégen
S az emberek szemének csillagát
Kihunyini látod könnyek tengerében:
Egy miatyánkot lefekvés után
Külön rebegjen a te tiszta szád is, —
A hadak-utján lelkek szállanak,
Hátha köztük lesz a te apukád is . . .*

Móra Ferenc.

— Ki a mi kormánybiztosunk? Szilágysomlyó katonai szempontból a Nagyszebenben székelő XII-ik hadtest parancsnoksághoz tartozik. Ennek a hadtestparancsnokságnak egész területére Betegh Miklós Torda-Aranyosmegye főispánja van kormánybiztosává kiveve.

— Körorvos-választás. A Hulka Sándor dr. halálával megüresedett tasnádi körorvosi állásra a múlt hó 29-én Hunyadi Béla dr. választotta meg.

Magyar termékek! Szolyvai és Polenai

Különleges szer gyomor- és közhány ellen.
Orvosi szaktekintélyektől legméltóabban ajánlva közhány, hólyag s vizeleti szervek bántalmainál, vesebajoknál, cukros hűgyár, a torok s tüdőszervek bajainál, epe- és gyomormegbetegedéseknél. Egészségeseknek kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Csira és vasmentes.

LUHI

Erzsébet-forrás. Tiszta égvényes ásványvíz.

Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Orvosi szaktekintélyektől legjobban ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, rekedtség s a vizeleti szervek bajainak esetében. Kapható minden fűszerkereskedés, kávéház és vendéglőben.

Megrendelhető: **Schönbörn-Buchheim gróf**

SZOLYVA. (Bereg megye.)

uradalmának
ásványvíz-
bérleténél
32—52

— **Tanítói kinevezések.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Filep Emil serezeni gör. kat. fel. isk. tanítót az alsóválykói, — Harmat Anna okl. tanítónőt a szilágysomlyói, — Bartha Mária okl. tanítónőt a tasnádi, — Pályi K. Sándor monói ref. fel. isk. tanítót a monói, — Forró József egyesületi tanítót a szilágysomlyói, — Kapitány István tószegi ref. fel. isk. tanítót a bősázi, — György Mária okl. tanítónőt a szilágysomlyói állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, illetve tanítónővé nevezte.

— **Halasztás a képviselőválasztók összeírására.** A képviselőválasztók összeírásának e hó 10-ig meg kellett volna történnie, a mozgósítás következtében azonban az összeíró küldöttségek nem voltak abban a helyzetben, hogy munkájukkal a kitűzött határidőre elkészülhessenek. A belügyminiszter e miatt az összeírás határidejét szeptember 10-ig meghosszabbította.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Várady Ilonka zilahi állami polgári leányiskolai tanítónőt a monori áll. polgári iskolához helyezte át.

— **Házasság.** Balló József cukrász tegnapelőtt házasságot kötött Molnár Boriskával. Az esküvő után, délután a cukrázdába visszatérő új párt a cukrászda előtt összegyűlni szokott közönség hangos éljenzéssel fogadta és szerencsekívánatokkal halmozta el.

— **Harctéri tudósítók.** A budapesti hírlapok harctéri tudósítói pénteken utaztak el Bécsbe, hogy ott a haditudósítói hivatalos központi irodán jelentkezzenek s igazolványaikat átvehessék. Az újságírók közönsége előtt éppen nem érdekeltlen tudni azt, hogy kik a harctéri tudósítók. Az elutazott haditudósítók névsora következő: Bethlen Pál, Biró Lajos, dr. Füzes-séry-Fabinyi István, Gonda Henrik, Herczeg Géza, Kéri Pál, Landauer Béla, Lázár Miklós, Magyar Lajos, Schröder Béla, Simon Vilmos és Szomorj Emil.

— **Értesítés.** A szilágysomlyói m. kir. postahivatal főnöke a következő közérdekű felhívásban értesíti a közönséget a postára feladott csomagok szállítására nézve: Élelmiszert és élelmiszer tartalmú küldeményt a postahivatalok bárkitől bármilyen címre felvehetnek a következő feltételek mellett: 1) A csomag 5 kgr.-nál súlyosabb nem lehet. 2) A csomagot oly módon kell postára hozni, hogy annak tartalma a felvétel előtt megvizsgálható legyen. 3) A küldemény csak a feladó veszélyére fogadható el, szállítására csak akkor kerülhet a sor, ha a „szükséges” csomagok, melyek elsőbbséggel bírnak, azt lehetővé teszik. „Szükséges” csomagok alatt oly csomagok értendők, melyeknek szállítása a hadiállapot tartamára sincs korlátozva. Ilyenek: a) Katonai hatóságok által feladott küldemények 20 kgr. súlyig. b) Hadfelszerelési tárgyakat tartalmazó csomagok 10 kgr. súlyig. c) Egészségügyi anyagokat tartalmazó csomagok 10 kgr. súlyig. d) Posta-távirda és távbeszélő üzemi anyagokat tartalmazó csomagok, amelyek súlyra nézve nincsenek korlátozva. e) Állami hatóságok által feladott portómentes csomagok 20 kgr. súlyig.

— **Iskolai értesítés.** A zilahi áll. polg. leányiskolával kapcsolatosan az 1914—1915. tanévben szeptember hó 1-től kezdve 10 tanuló részére leányinternátus szerveztetett. Célja ez áldásos intézménynek a vidéki intelligens szülőket leánykáik célszerű elhelyeztetésének gondjaitól s azok nevelésével járó esetleges aggodalmaktól megmenteni, a tanulókat pedig hazafias, vallásos, művelt, kötelességtudó, házias

magyar nőkké nevelni. A bentlakó növendékek szakavatott vezető által gondos felügyeletben és szeretettel párosult nevelésben, tanításban részesülnek. A növendékek részére kényelmes lakásban háló-, ebédlő- és tanuló szobák vannak kellő felszereléssel. Azok a tanulók, akik ezt igénybe óhajtják venni, iskolai, orvosi, a szülő vagyoni állapotát feltűntető hatósági bizonyítvánnyal és anyakönyvi kivonattal felszerelt s kellően bélyegelt kérvényüket az iskola igazgatóságához címezve augusztus hó 30-áig küldjék be. Teljes ellátásért, fűtésért, világításért, mosásért, kiszolgálásért havonként előre 40 korona fizetendő. Bővebb utbaigazítással szívesen szolgál az iskola és internátus igazgatósága.

— **Távíratlevelek forgalmának beszüntetése.** Távíratlevelek váltását a belföldi, ugyancsak az Ausztriával, Bosznia-Hercegovinával és Németországgal való forgalomban egyelőre beszüntetem. Budapest, 1914. évi július hó 28-án. A miniszter rendeletéből: Follért s. k., posta és távirda vezérigazgató.

— **Nemzetközi mozi-kiállítás.** A mozinak, a legnépszerűbb és legnagyobb szórakozásnak két hónapos világünnepé lesz szeptemberben és októberben Budapesten. Öt világrész minden filmgyára együvé hordja a kolosszális produkcióit a magyar fővárosban és az Iparcsarnok, amelynek hatalmas palotájában a mozi világkiállítását rendezik, csodálatos látványoknak, a mozi határtalan lehetőségei pazar demonstrálásának színhelye lesz. — Az előmunkálatok már nagyban haladtak előre, ezerkezű rendezőség gondoskodik róla, hogy a kiállítás minél grandiózusabb, minél teljesebb legyen és a külföld világegyetem is, amelyek most vesznek első ízben részt nemzetközi versenyben, fokozott ambícióval vetélkednek abban, hogy a kiállításra minél nagyobb apparátussal és minél több szenzációval álljanak ki. A filmgyártás legnagyobb cégei: a Pathé, a Gaumont, a Nordisk, az Eclair, a Vitagraph, az Ernemann és a többi olasz, angol, német, francia, amerikai és más országbeli gyár külön pavillonokban, osztályokban képviselteti magát s a rengeteg versenyző közül természetesen nem maradnak el a magyarok sem. A kiállítás fővédőjét Thomas A. Edison, a kinematográfia feltalálója vállalta el, védnöke pedig József királyi herceg. Az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület kiállítási bizottsága, élén a titkárokkal, Lenkei Zsigmonddal, a Magyar Kinematográfusok Országos Egyesületének főtákarával és Makray Teofil mérnökkel, állandó permanenciában van. A nagyszabású programot, amelyet legközelebb közzé tesznek, a bizottság nagy vonásokban már megállapította. A kiállítás Szent István napjától áll nyitva a közönség részére s a belépőjegyek az egész terület minden látványosságához érvényesek lesznek. A kiállítás ügyvezető igazgatója, Ungerleider Mór (VIII. Rákóczi-ut 39.) A kiállítási iroda az érdeklődőknek készséggel szolgál felvilágosítással.

— **Az állatlétszám csökkenése Szilágysomlyón.** Az 1912—13. évi rossz évek és különösen az 1913. évi tulnédves esztendő, állatállományunkban oly súlyos veszteségeket okozott a metélykór fellépése folytán, hogy az társulva a 3 rossz év egyéb súlyos csapásaival és a pénzügyi válsággal, mindnyájunkat koldusbotra juttat, vagy legalább is Isten csodája lesz, ha úgy nem történik, de, hogy sanyaru időknek nézünk elébe és még sok szenvedés árán leszünk megváltva a nehéz válságtól, az bizonyos, mert már is naponta érezzük az élet nehézségeit. A tavaszi állatösszeírásnál volt 1913-ban szarvasmarha 72310, 1914-ben 68330,

fogyott 3980 drb., szaporodott — drb. 1913-ban bivaly 12555, 1914-ben 11433, fogyott 812 drb., szaporodott — drb. 1913-ban 16 11560, 1914-ben 11589, fogyott — darab, szaporodott 29 drb. 1913-ban számár 686, 1914-ben 787, fogyott — drb., szaporodott 99 drb. 1913-ban őszvér 32, 1914-ben 13, fogyott 19 drb. 1913-ban sertés 50160, 1914-ben 38553, fogyott 11607 drb., 1913-ban juh 78767, 1914-ben 51227, fogyott 27540 drb. 1913-ban kecske 6244, 1914-ben 4125, fogyott 2119 drb. Ezek értéke a szarvasmarhát csak 100 K-val számítva 398000 K, bivaly szintén 100 K-val 81200 K, őszvér 40 K-val 760 K, sertés csak 30 K-val 348210 K, juh csak 10 K-val 275400 K, kecske csak 10 K-val 21190 K. Összesen 1124760 K. Így a károsodás az állatokban 1913-tól 1914-ig 1 millió 124 ezer 760 K és ennek a haszonvétele.

Földbirtokosok, malomtulajdonosok és szeszgyárosok részére

Pataky István

mezőgazdasági tisztviselők elhelyező osztálya
Debrecen, Csapó-utca 53. Telefon 10—89.
teljesen díjtalanul rendelkezésükre áll.

Tehát kinek gazdatisztjeit, alkalmazottjait katonának behívták, jelentse be, kinek milyen munkaerőre van szüksége

Pataky István

mező- és erdőgazdasági tisztviselők elhelyező osztályánál Debrecen, Csapó-utca 53.

A Reklám

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.
Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben legjobban és legolcsóbban, megtudható a

LEOPOLD hirdető

vállalatnál

Budapest, VII., Erzsébet-körút 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnek hirdetések és reklámok az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Telefon 12—08.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére
jutányos áron vétetnek fel.

FRANKOVITS IGNÁCZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágysomlyón. (Piactér)

Államilag ólomzárolt

lóher és lucernamag,

minden fajta eredeti oberndorfi répa-mag, angol perje, Mauthner-féle konyhakerti magvak legjutányosabb nagybani árakban kaphatók.

— **Hirdetmény.** Előfordult, hogy egyes lelketlen üzerek jogtalan haszonlesés céljából a katonai kincstár által vásárolt hadi-cikkekért (lovak, élelmi, stb. cikkek) kiállított postatakarékpénztári utalványokat nagy árkülömbéssel vásárolják össze, sőt egyes vidékeken az is előfordult, hogy bankjegyeink értéktelenségét hirdetve, azokat poton áron vásárolják össze. Midőn figyelmeztetjük a közönséget, hogy ezek a híresztelések semmi alappal nem bírnak és csak a hiszékenyek megtévesztésére és jogtalan haszonszerzésre irányulnak, — egyuttal felkérünk mindenkit, hogy az ilyen zsarolással foglalkozókat, vagy azt megkísérlőket a büntető eljárás megindítása céljából a legközelebbi rendőrhatalóságnak, vagy rendőrszolgálatnak jelentse fel.

— **Figyelmeztetés.** A nagyváradi posta és táviratigazgatóság figyelmezteti a közönséget, hogy az elrendelt mozgósítás folytán az oly magántáviratokat, melyek részben, vagy egészben titkos (összebeszél, betűjegyes, vagy számjegyes) nyelven vannak szerkesztve, továbbá az olyan közértelmu nyelven szerkesztett magán táviratokat, melyek a kereskedelmi nyelvnek rövidített kifejezéseit, vagy kereskedelmi jelzéseit tartalmazzák, vagy amelyekben katonai vonatkozó adatok fordulnak elő, a posta és távirat-hivatalok nem vehetnek föl, ha pedig tévedésből mégis felvettek, nem továbbítanak és nem kézbesítetnek.

— **Elmarad a vetésjelentés.** A földművelési miniszter következő közleményt téteti közzé: Az általános mozgósítás folytán a gazdasági tudósítónak és a m. kir. gazdasági felügyelőségek személyzetének nagy része katonai szolgálatra bevonulván, a vetések állására és a várható termésjelölésekre vonatkozólag az ország egyes részeiből pontos és megbízható adatokat kellő időben beszerezni nem lehet, minélfogva a folyó évi augusztus hó 8-án esedékes hivatalos termésjelentés elmaradt, ilyen jelentések közzétételét a jelenlegi körülmények megváltozásáig bizonytalan időre elhalasztják.

— **A milliókat szállító francia autókról** szóló hírt hivatalosan megcáfolják. Való azonban az, hogy a hadiállapotról való tekintettel minden autót feltartóztatnak és csak megvizsgálás és igazolás után engednek tovább.

Háboru esetére szóló életbiztosításokat

azonnali érvényre köt
a Triesti Általános Biztosító
Társulat

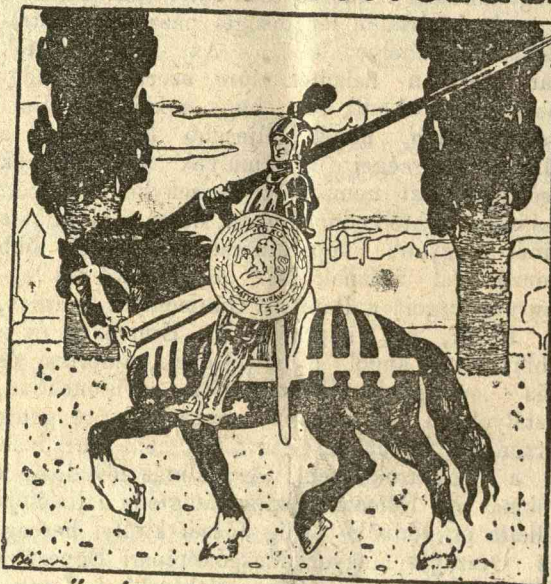
(Assicurazioni Generali.)

Rézágy, félréz- és vaságy, mosdók, éjjeli szekrény, sodrony ágybetét, ofrik matrác, ruha-fogas, gyermekkocsi, gyermekszék, fatartó, széntartó, kályha-ellenző és előtét és mindenféle vas- és rézbutor a legutányosabb áron lesz kiárúsítva 39—52

Garai Károly

vas- és rézbutor gyárából ARADON.

**Hóditó körutra
indul az új
kőbányai sörfőzde:**

**FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T.
KÖBÁNYÁN**

Új fodrászüzlet.

Van szerencsém a tisztelt nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Szilágysomlyón, a Somogyi Márton ur helyiségében, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

fodrászüzletet

nyitottam. Tizenegy évi fővárosi üzletekben szerzett tapasztalataim elég biztosíték arra, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégítek.

A n. é. közönség szives pártfogását mély tisztelettel kéri

Nagy László,

9—10

fodrász.

**Jacobiné Kirchner Rózsi
Leányotthona**

Kolozsvár, Ferencz József-ut 36. sz.

Kitünő ellátást és felügyeletet nyújt uri leányok számára. Német, francia társalgás. Zeneoktatás. Iskolák közelében. Mérsékelt 12—12 árak. Prospektussal szolgál.

Horgony-Syrup. Sarsaparilla
compos.
Vértisztítószer. Üvegje: kor. 3.60 és 7.50.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál, köszvényénél stb.
Üvegje: kor. —.80, 1.40, 2.—.

Horgony-kénes-kenőcs
rendkívül idegcsillapító száraz és nedves kitéseknél stb.
Tégelye: kor. 1.—.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany oroszlanhoz” címzett gyógyszerárából, Prága I, Ellenbóthstrasse 5.

Madár János

mű-asztalos, butorraktára és temetkezési intézete Szilágysomlyón.

A nagyérdemű közönség szives figyelmét tisztelettel felhívom
műbutorkészítő asztalos-üzletemre és butorraktáramra.

Műhelyemben a legújabb minta szerint tengerentuli fákból divatos, modern hálósobákat, a legdivatosabb román stílusú ebédlőket, minden színben a legrövidebb idő alatt készítek. — A nevezett butorokból állandóan nagy raktárt tartok, ahol is a leg-egyszerűbb modern háló- és ebédlőktől a legfinomabbig uri szoba és szalonbe-
rendezések mindig készen kaphatók a legutányosabb árak mellett, amelynek jóságáért a legmesszebb menő garanciát vállalok.

20—52

Temetkezési vállalatom

a legegyszerűbbtől a legelegánsabb temetést is a legutányosabban eszközli.

A nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva magamat, maradtam kiváló tisztelettel:

Madár János.

Butorraktár és üzlethelyiség: özv. Domby Lászlóné urnő házában, az adó-hivatal mellett.